

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

GIDA VE İÇİŞİLERİ
BAŞKANLIĞI

Sayı :E-54045643-610-2467057

07.09.2020

Konu : Soru Önergesi (7/31428)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 17.07.2020 tarihli ve 43452547-120.07-683852 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Konya Milletvekili Sayın Abdulkadir KARADUMAN'a ait 7/31428 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek: Cevabi Görüş 7/31428 (2 sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : GJKPRAVU

Belge Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ve-orman-bakanligi-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Bilgi için: Vahdettin ŞANLI

Tel: (0312) 287 33 60

Mühendis

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Telefon No:(312) 258 85 96

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**KONYA MİLLETVEKİLİ SAYIN ABDULKADİR KARADUMAN'A AİT 7/31428
ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Bakanlığımız tarafından, Van Gölü Havzası'nda yer alan su kaynaklarının üzerindeki baskı ve etkilerin belirlenmesi, çevresel altyapı tesislerinin mevcut durumunun ortaya konulması, su kaynaklarının havza ölçeğinde korunması ve kirlenmesinin önlenmesi için kısa, orta ve uzun vadede alınması gereken Tedbirlerin planlanması maksadıyla Van Gölü Havza Koruma Eylem Planı 2013 yılında hazırlanmış ve 2018 yılında da güncellenmiştir.

Havza Koruma Eylem Planı ile; Evsel ve endüstriyel atıksu yönetimi, katı atık yönetimi ve yayılı kirlilik yönetimi başta olmak üzere 15 eylem başlığında havzada uygulanması gereken Tedbirler, Tedbirlerden sorumlu kurumlar ve uygulama iş takvimleri belirlenmiştir.

Mevcut su kaynaklarının su kalitesinin daha iyi olması ve tarımsal sulamadan dönen suların kontrolünün daha verimli yapılması amacıyla Bakanlığımız tarafından "Kullanılmış Suların Yeniden Kullanım Alternatiflerinin Değerlendirilmesi Projesi" yapılmıştır. Proje kapsamında, ilgili tesisler için yeniden kullanım alternatifleri düzenlenerek Van Gölü'nün su kalitesinin iyileştirilmesi hedeflenmektedir.

Bakanlığımız su kaynaklarının tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan kirliliğe karşı korunması amacıyla çalışmalar yürütmektedir. Bu kapsamda AB Nitrat Direktifine karşılık gelen Tarımsal Kaynaklı Nitrat Kirliliğine Karşı Suların Korunması Yönetmeliği 2004 yılında yayımlanmıştır.

Tarımsal kaynaklı kirliliğin tespiti ve Nitrat Hassas Bölgelerin belirlenmesi amacıyla Türkiye genelinde 2.494 yerüstü, 2.316 yer altı suyu olmak üzere toplam 4.810 istasyondan oluşan bir izleme ağı oluşturulmuştur. İzleme çalışmaları 20 adet Mobil Laboratuvar ve mobil cihazlarla yürütülmektedir. Analiz sonuçları web tabanlı Nitrat Bilgi Sistemine (NİBİS) kaydedilmekte ve eş zamanlı olarak takip edilmektedir. Veriler tarımsal kaynaklı nitrat kirliliğinin tespiti ve nitrata hassas bölgelerin belirlenmesi çalışmalarında kullanılmaktadır.

Van İlinde 27 yerüstü ve 62 yer altı suyu olmak üzere toplam 89 istasyondan oluşan bir izleme ağı oluşturulmuştur. Yer üstü sularında ayda bir numuneler alınmakta ve nitrat, toplam azot, toplam fosfor, ortofosfat, sıcaklık, pH, çözünmüş oksijen ve klorofil-a gibi parametreler ölçülmektedir. Yer altı sularında üç ayda bir numuneler alınmakta ve nitrat, sıcaklık, pH, gibi parametreler ölçülmektedir.

2017 yılında yayımlanan 2016/46 sayılı Sulara Tarımsal Faaliyetlerden Kaynaklanan Nitrat Kirliliğinin Önlenmesine Yönelik İyi Tarım Uygulamaları Kodu Tebliğinin ekinde yer alan İyi Tarım Uygulamaları Kodu ile kirliliğin önlenmesi amacıyla çiftçilerimizin alması gereken önlemler belirlenmiştir.

İyi Tarım Uygulamaları Kodunun yayımlanması ile belli büyüklüğe sahip bütün yeni hayvancılık işletme başvurularının hayvansal gübre deposu ve hayvansal gübre yönetim planı ile projelendirilmesi zorunlu hale getirilmiştir. Mevcut hayvancılık işletmelerinin ise dört yıllık süre içerisinde İyi Tarım Uygulamaları Koduna uyum sağlamaları gerektiği mahallinde ilan edilerek işletmelere duyurulmuştur.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Ülke genelinde nitrat kirliliği izleme sonuçlarına bağlı olarak Nitrata Hassas Bölgelerin (NHB) belirlenmesi çalışmalarına devam edilmektedir. TÜBİTAK MAM ile yapılmakta olan çalışma ile 3 yıllık süre içinde 25 nehir havzasında NHB'ler belirlenecek, bu bölgelerde uygulanacak Eylem Planları ve eylem planlarının fayda/maliyet analizi birlikte hazırlanacaktır. Ülke genelinde 7 havzada çalışmalar tamamlanmış olup Van İlinin bulunduğu Van Gölü Havzasında çalışmalar devam etmektedir.

Tarımsal kirliliğin önlenmesi için çiftçilerce alınması gereken Tedbirleri içeren İyi Tarım Uygulamaları Kodu İl Yayım Programına alınmıştır. Ülke genelinde İl/İlçe Müdürlüklerimiz tarafından bu program kapsamında tarımsal kaynaklı kirliliğin önlenmesine ve azaltılmasına yönelik çiftçi eğitim, yayım ve farkındalık çalışmaları yürütülmektedir.

Tarımsal kaynaklı kirliliği önlemeye yönelik Tedbirler desteklemelerle ilişkilendirilmiştir. Bakanlığımız tarafından hayvancılık faaliyetlerinden kaynaklı kirliliği önlemeye yönelik hayvansal gübre deposu yapımı, hayvansal gübre uygulama ekipmanları ve gübre işleme tesisi yapımına hibe desteklemeleri verilmektedir.

Van Gölü Havza Koruma Eylem Planı çerçevesinde evsel ve endüstriyel atıksular ile katı atıklara yönelik belirlenen Tedbirlere ilişkin denetimlerden sorumlu kurumlar Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve ilgili belediyelerdir.

Van Gölü Havza Koruma Eylem Planı çerçevesinde belirlenen Tedbirlere ilişkin denetimlerde tespit edilen ihlaller için yaptırım yetkisi Çevre Kanunu kapsamında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı uhdesindedir.

Bakanlığımız tarafından göl, gölet ve baraj gölleri gibi durgun sularda görülen ötrofikasyon probleminin önlenmesi maksadıyla "Durgun Sularda Özümlenme Kapasitesinin Belirlenmesi ve Su Kalitesinin İyileştirilmesi Projesi II" ile Van Gölü'nün de içinde bulunduğu 450 durgun suda izleme çalışmaları ile su kalitesinin ve trofik durumun tespiti, su bütçesinin hesaplanması, batimetri haritalarının oluşturulması, azot ve fosfor parametreleri açısından özümlenme kapasitesinin belirlenmesi ve su kalitesinin iyileştirilmesine yönelik Tedbirlerin belirlenmesi çalışmaları gerçekleştirilecektir.

Van Gölü Havzasında yer alan yerüstü ve yeraltı su kütlelerinin her biri için baskı ve etkilerin, su kalitesi ve miktarı için çevresel hedeflerin, çevresel hedeflere ulaşmak için alınması gereken Tedbirlerin ve Tedbirlerin uygulanmasından sorumlu kurumların belirlendiği ve her bir Tedbirin ekonomik analizi yapıldığı Van Gölü Havzası Nehir Havza Yönetim Planı çalışmaları devam etmektedir.

Gerek halen uygulanmakta olan Van Gölü Havza Koruma Eylem Planı gerekse de çalışmaları devam etmekte olan Van Gölü Havzası Nehir Havza Yönetim Planı ile kentsel ve endüstriyel atıksu yönetimi ile katı atıkların bertarafına yönelik tedbirlerin belirlenmesi süreci Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile koordineli bir şekilde yürütülmekte olup bu Tedbirlerin uygulanmasından sorumlu kurum yine Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'dır.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı koordinesinde yürütülmekte olan "Van Gölü Havzası Eylem Planı" kapsamında Bakanlığımız bağlı kuruluşu olan Devlet Su İşleri (DSİ) Genel Müdürlüğü tarafından Bendimahı Çayı, Deliçay, Zilan Çayı, Akköprü Deresi, Kurubaş Deresi, Değirmen Deresi ıslahları ile ilgili çeşitli kademelerde çalışmalara devam edilmektedir.